

1 මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 තත්ත්වගණනය කළ මතය

ජාතික ව්‍යාපාර කළමනාකාරිත්ව විද්‍යායතනයේ (“සමාගම”) 2024 ජූලි 14 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ 2024 ජනවාරි 01 සිට 2024 ජූලි 14 දිනෙන් අවසන් කාලපරිච්ඡේදය සඳහා වූ ලාභා අලාභ ප්‍රකාශනය, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් කාලපරිච්ඡේදය සඳහා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ ප්‍රමාණාත්මක ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලට අදාළ තොරතුරුද ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන් වලින් සමන්විත 2024 ජූලි 14 දිනෙන් අවසන් කාලපරිච්ඡේදය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත්කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළින් 2024 ජූලි 14 දිනට මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් කාලපරිච්ඡේදය සඳහා එහි මූල්‍ය කාර්යසාධනය හා මුදල් ප්‍රවාහ සත්‍ය හා සාධාරණ ලෙස දැක්වෙන අයුරින් ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කර ඇති බව මා දරන්නාවූ මතය වේ.

1.2 තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මාගේ මතය තත්ත්වගණනය කරනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතිවලට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර.) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිතිය යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍යවන අභ්‍යන්තර පාලනයන් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී, සමාගම අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීමක් වන අතර, කළමනාකාරිත්වය සමාගම ඇවර කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම් හෝ වෙනත් විකල්පයක් නොමැති විටදී මෙහෙයුම් නැවැත්වීමට කටයුතු කරන්නේ නම් හැර අඛණ්ඩ පැවැත්මේ පදනම මත ගිණුම් තැබීම හා සමාගමේ අඛණ්ඩ පැවැත්මට අදාළ කරුණු අනාවරණය කිරීමද කළමනාකරණයේ වගකීමකි.

සමාගමේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධව පරීක්ෂා කිරීමේ වගකීම, සම්බන්ධ පාර්ශව විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව, සමාගමේ වාර්ෂික සහ කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය.

1.4 විගණන විෂය පථය

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සැමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මක භාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ක්‍රියාකරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනා ගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම හේතුවෙන් සිදු වන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නාවූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්සන්ධානයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන්, වේතනාන්විත මඟහැරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟහැරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබා ගන්නා ලදී.
- භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය, ගිණුම් කරන ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.
- සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් හේතුවෙන් සමාගමේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවයක් තිබේද යන්න සම්බන්ධයෙන් ලබාගත් විගණන සාක්ෂි මත පදනම්ව ගිණුම්කරණය සඳහා සමාගමේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ පදනම යොදා ගැනීමේ අදාලත්වය තීරණය කරන ලදී. ප්‍රමාණවත් අවිනිශ්චිතතාවයක් ඇති බවට මා නිගමනය කරන්නේ නම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඒ සම්බන්ධයෙන් වූ හෙළිදරව්කිරීම් වලට මාගේ විගණන වාර්තාවේ අවධානය යොමු කළ යුතු අතර, එම හෙළිදරව්කිරීම් ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ නම් මාගේ මතය විකරණය කළ යුතුය. කෙසේ වුවද, අනාගත සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් මත අඛණ්ඩ පැවැත්ම අවසන් වීමට හැකිය.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම අගයන ලදී.

හැකිතාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ සමාගමේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව;
- යම් අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ සමාගමේ පාලක මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, සමාගම ක්‍රියාකර ඇති බව,

- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව,
- සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව,

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම සම්බන්ධයෙන් වූ විගණන නිරීක්ෂණ

1.5.1 ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූල නොවීම

අදාළ ප්‍රමිතියට යොමුව සහිතව අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
2011 සිට 2024 ජූලි 14 දක්වා ජාතික ව්‍යාපාර කළමනාකාරිත්ව ආයතනයේ (NIBM) පරිපාලිත ආයතනයක් ලෙස ක්‍රියාත්මක වූ ජාතික ව්‍යාපාර කළමනාකාරිත්ව විද්‍යායතනය (NSBM) 2024 ජූලි 15 වන දින ඇපයෙන් සිමිත සමාගමක් බවට පරිවර්තනය වුවද, එහි වත්කම් සහ වගකීම් නිපුණත්වයෙන් යුතු තක්සේරුකරුවෙකු විසින් නැවත තක්සේරු කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි (රජයට අයත් ආයතනයක් ලෙස රජයේ තක්සේරුකරු විසින්). මෙම මග හැරීම හේතුවෙන් ශ්‍රී ලංකා මූල්‍ය වාර්තාකරණ ප්‍රමිත (SLFRS) 13 සහ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත (LKAS) 01 හි 25 වන වගන්තියට අනුකූලව පරිවර්තන දිනට මූල්‍ය ප්‍රකාශන මගින් සාධාරණ වටිනාකම පිළිබිඹු නොකෙරුණි.	විශ්වවිද්‍යාලයේ හිමිකාරිත්වයට හෝ පාලනයට කිසිදු නව පෞද්ගලික පුද්ගලයෙකු හෝ ආයතනයක් සම්බන්ධ වී නොමැති බව. මෙය මෙහෙයුම් ආකෘතියේ වෙනසක් පමණක් නියෝජනය කරන අතර, ගාස්තු අය කරන විශ්ව විද්‍යාලයකට මෙය හොඳින් ගැලපෙන අතර, කිසිදු පෞද්ගලික පාර්ශ්වයකට වත්කම් විකිණීමක් හෝ පැවරීමක් ඇතුළත් නොවන බව.	නිපුණත්වයෙන් යුතු තක්සේරුකරුවෙකු විසින් වත්කම් සහ වගකීම් නැවත තක්සේරු කළ යුතුය.

1.6 අවධාරණය කළ යුතු කරුණක්

2011 සිට 2024 ජූලි 14 දක්වා සම්පූර්ණයෙන්ම රජයට අයත් පරිපාලිත සමාගමක් වූ ජාතික ව්‍යාපාර කළමනාකාරිත්ව විද්‍යායතනය, 2007 අංක 07 දරන සමාගම් පනතේ 32 වන වගන්තිය යටතේ ඇපයෙන් සිමිත සමාගමක් ලෙස 2024 ජූලි 15 වන දින සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි සංස්ථාගත කරන ලද බව හෙළිදරව් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන්හි සටහන 2.5 වෙත මම අවධානය යොමු කරමි. ආයතනය තවදුරටත් පුළුල් කිරීම අරමුණු කරගෙන 2024 මැයි 27 දිනැති අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණයට අනුකූලව මෙම පරිවර්තනය සිදු කර තිබුණි.

1.7 නීති, රීති, රෙගුලාසි සහ කළමනාකරණ තීරණ ආදියට අනුකූල නොවීම

	නීති, රීති, රෙගුලාසි ආදියට යොමුව	අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ)	2007 අංක 07 දරන සමාගම් පනතේ 64.1 සහ 2 වගන්ති සහ 2019 ජුනි 17 දිනැති ජාතික ව්‍යාපාර කළමනාකාරිත්ව විද්‍යාතනයේ සංශෝධිත ව්‍යවස්ථාවේ 6 වන ඡේදය,	- සමාගම විසින් කොටස් නැවත අත්පත් කර ගැනීම සම්බන්ධයෙන් පාලක මණ්ඩලය විසින් විගණකවරයාගේ මතය විමසීම කළ යුතුය. 2024 මැයි 27 දිනැති අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණයට අනුව, ජාතික ව්‍යාපාර කළමනාකාරිත්ව ආයතනය (NIBM) විසින් NSBM හි කොටස් ප්‍රාග්ධනය ලෙස ආයෝජනය කර ඇති කොටස් 80,000,001 ක් නැවත අත්පත් කර ගැනීම සඳහා ගෙවිය යුතු සාධාරණ වටිනාකම සලකා බැලීමේ දී විගණකවරයාගේ මතය ලබා ගැනීමකින් තොරව, භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර සඳහා අදාළ වන පොලී අනුපාතය මත පදනම්ව ගණනය කරන ලද පොලිය සමඟ ආපසු ගෙවීමට NSBM තීරණය කර තිබුණි. - තවද, NIBM හි පාලක මණ්ඩලයේ තීරණයට අනුකූලව ව්‍යාපාර තක්සේරුවක් සිදු කර නොමැත.	මෙම ක්‍රියාවලියට NSBM Limited වෙත පැවති සියලුම වත්කම්, වගකීම් සහ වගකීම් අලුතින් සංස්ථාගත කරන ලද ඇපයෙන් සීමාසහිත සමාගමට [NSBM (Guarantee) Limited] නිත්‍යානුකූලව පැවරීම ඇතුළත් වූ බව. ගරු නීතිපතිතුමා විසින් පැහැදිලිවම උපදෙස් දී අනුමත කරන ලද ක්‍රියාවක් බව. මෙම ක්‍රියාවලියට කොටස් නැවත මිලදී ගැනීමක් (හෝ නැවත අත්පත් කර ගැනීමක්) ඇතුළත් නොවූ අතර, සමාගම් පනතේ 64 වන වගන්තියේ විගණකවරයෙකුගේ මතය විමසීම අවශ්‍ය කරන විධිවිධාන යටතේ සිදුවන කිසිදු ගනුදෙනුවක් ද ඊට ඇතුළත් නොවූ බව.	සමාගම විසින්ම කොටස් අත්පත් කර ගැනීම සම්බන්ධයෙන් සමාගමේ පාලක මණ්ඩලය විසින් විගණකවරයාගේ මතය ලබා ගත යුතු අතර ව්‍යාපාරය තක්සේරු කළ යුතුය.

(ආ)	2021 නොවැම්බර් 16 දිනැති අංක PED/01/2021 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර චක්‍රලේඛයේ මාර්ගෝපදේශ අත්පොතේ 2.2.5 වගන්තිය සහ 2023 සැප්තැම්බර් 27 දිනැති අංක PED/01/2021(ii) සහ PED/01/2021(iii) දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර චක්‍රලේඛයේ මෙහෙයුම් අත්පොතේ 2.3 වගන්තිය, 7.7 වගන්තිය	මූල්‍ය හා ගිණුම්කරණ මෙහෙයුම් අත්පොත සඳහා රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තුවේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයාගේ අනුමැතිය යොමුගත චක්‍රලේඛ විධිවිධාන වලට අනුකූලව, සමාගම විසින් ලබාගෙන නොතිබුණි.	NSBM ට අනුව PED/01/2021 දරන මෙම අත්පොත සියලුම SOE සඳහා අදාළ වන බව. කොළඹ කොටස් වෙළඳපොළේ ලැයිස්තුගත කර ඇති සමාගම්, පරිපාලිත සමාගම් සහ රාජ්‍ය බැංකු 2023 සැප්තැම්බර් 27 වන දින දක්වා මෙම අත්පොත අදාළ කර ගැනීමෙන් නිදහස් කර ඇති බව.	අත්පොත සඳහා රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තුවේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයාගේ අනුමැතිය ලබා ගත යුතුය.
(ඇ)	මෙහෙයුම් අත්පොතෙහි 3.2v වගන්තිය	අදාළ චක්‍රලේඛවලට අනුව රාජ්‍ය ව්‍යාපාර විසින් දිරි දීමනා යෝජනා ක්‍රම සඳහා කාර්යසාධනය මත පදනම් වූ නිර්ණායක ස්ථාපිත කර ක්‍රියාත්මක කිරීමට පෙර රාජ්‍ය ව්‍යාපාර අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයාගේ අනුමැතිය ලබා ගත යුතු වුවද, විගණන දිනය වන 2024 ජූලි 14 වන දින වන විටත් සමාගම විසින් ගෙවනු ලබන දිරි දීමනා ක්‍රමය සඳහා එපරිදි අනුමැතිය ලබාගෙන නොතිබුණි.	2021 අප්‍රේල් 27 වන දින ගන්නා ලද අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල තීරණයට අනුව, 2021 මැයි මාසයේ සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි වාර්ෂික කාර්යසාධන දිරිගැන්වීම් ව්‍යුහයේ සිට මාසික කාර්යසාධන දිරිගැන්වීම් ව්‍යුහයකට මාරු වීමට තීරණය කරන ලද අතර මාසික පැමිණීමේ සහ අනුකූල නොවන වාර්තාවලට (Non-Conformity Reports) අනුව එතැන් සිට මාසික කාර්ය සාධන දිරිගැන්වීම් යෝජනා ක්‍රමයක් ක්‍රියාත්මක වූ බව.	මෙහෙයුම් අත්පොතට අනුකූලව ක්‍රියා කළ යුතුය.
(ඈ)	මෙහෙයුම් අත්පොතෙහි 3.1 සහ 3.2 වගන්ති	සමාගම විසින් එහි කාර්ය මණ්ඩල බඳවා ගැනීමේ සහ උසස්වීම් යෝජනා ක්‍රමය හෝ වෙනත් ව්‍යුහය සඳහා යොමු ගත චක්‍රලේඛවලට අනුකූලව රාජ්‍ය ව්‍යාපාර අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයාගේ අනුමැතිය 2024 ජූලි 14 වන දින වන විටත් ලබාගෙන නොතිබුණි.	ජාතික ව්‍යාපාර කළමනාකාරිත්ව විද්‍යාතනයේ (NSBM) සාංගමික ව්‍යාවස්ථාවලියට අනුව, සමාගමේ ව්‍යාපාර සහ කටයුතු අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ මහ පෙත්වීම හෝ අධීක්ෂණය යටතේ හෝ කළමනාකරණය කරනු ලබන බව.	මෙහෙයුම් අත්පොතට අනුකූලව ක්‍රියා කළ යුතුය.

(ඉ)	2023 මාර්තු 29 දිනැති අංක SEC/2023/E/01 හා 2023 අප්‍රේල් 06 දිනැති අංක SEC/2023/E/02 දරන දේශීය ආදායම් කොමසාරිස් ජනරාල්වරයාගේ චක්‍රලේඛ	යොමුගත චක්‍රලේඛවලට අනුව, සේවයෝජකයා විසින් සපයනු ලබන වැටුප්, නිවාඩු දින වැටුප්, අතිකාල දීමනා, කොමිස්, දිරි දීමනා, ප්‍රසාද දීමනා, පුද්ගලික දීමනා, නිල නිවාස, ප්‍රවාහන දීමනා සහ වාහන සඳහා ඉන්ධන ඇතුළු සියලුම මූල්‍ය සහ මූල්‍ය නොවන ප්‍රතිලාභ අත්තිකාරම් පුද්ගලික ආදායම් බද්ද (APIT) ගණනය කිරීමේදී සලකා බැලිය යුතු වුවද, සමාගම විසින් නිලධාරීන්ට සපයනු ලබන නිල නිවාස, වාහන සහ ඉන්ධන ඇතුළත් නොකිරීමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස බදු රෙගුලාසිවලට අනුකූලව කටයුතු කර නොතිබුණි.	NSBM ආයතනය සේවකයින් සඳහා කිසිදු කාර්යාල නිල නිවාසයක් නොමිලේ ලබා දී නොමැති බව. කාර්යාල නිවාසයක පදිංචි වී සිටින අදාළ සේවකයා විසින් මාසික කුලිය, විදුලි බිල්පත, ජල බිල්පත සහ විදුලි සංදේශ බිල්පත් NSBM ආයතනය වෙත ගෙවනු ලබන බව. කිසිදු නිලධාරියෙකුට පුද්ගලික භාවිතය සඳහා වාහනයක් නිශ්චිතව වෙන් කර නොමැති බව. සියලුම වාහන නිල කටයුතු සඳහා පමණක් භාවිතා කරනු ලබන බව.	චක්‍රලේඛ ප්‍රකාරව APIT ගණනය කිරීමේදී මූල්‍ය නොවන ප්‍රතිලාභ සලකා බැලිය යුතුය.
-----	---	---	--	--

2. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

2.1 ආර්ථික නොවන ගනුදෙනු

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
ව්‍යාපාර සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම්වල කොටසක් ලෙස, 2024 අප්‍රේල් 07 සිට 2024 අප්‍රේල් 27 දක්වා කාලපරිච්ඡේදය තුළදී උපකුලපතිවරයා සහ නියෝජ්‍ය උපකුලපතිවරයා සමඟ අධ්‍යාපන අමාත්‍යවරයා ඇමරිකා එක්සත් ජනපදයෙහි සහ කැනඩාවෙහි සංචාරය කිරීම සඳහා ජාතික ව්‍යාපාර කළමනාකාරිත්ව විද්‍යාතනයේ අරමුදලින් රු.20,664,604 ක් වැය කර තිබුණි. මෙම මුදලින් අධ්‍යාපන අමාත්‍යවරයාට අදාළ වියදම් සඳහා රු. 3,343,964ක් වැය කර තිබුණි	NSBM හි ව්‍යාපාර සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම්වල කොටසක් ලෙස සිදු කරන ලදී. ඇමරිකා එක්සත් ජනපදය (ඇමරිකා එක්සත් ජනපදය) සහ කැනඩාව යන වඩාත් කැමති අධ්‍යාපන ගමනාන්තය සමඟ ගෝලීය සබඳතා ගොඩනැගීම ආරම්භ කිරීම සඳහා NSBM හි උපකුලපතිවරයා සහ නියෝජ්‍ය උපකුලපතිවරයා නියෝජනය කරන ලදී. මෙම සංචාරය සඳහා අංක M.F.01/2015/01 දරන චක්‍රලේඛය සහ එහි සංශෝධන අනුව රු. 6,183,495.75 ක් ගෙවා ඇති බව. මෙම සාකච්ඡා සඳහා ගරු අමාත්‍යතුමා ඔහුගේ පෞද්ගලික සම්බන්ධතා හරහා අධ්‍යයන	ආයතනයේ මුදල් ආර්ථිකමය වශයෙන් ඵලදායී ලෙස වියදම් කළ යුතුය.

සාකච්ඡා ආරම්භ කරමින් ශ්‍රී ලංකා රජය නියෝජනය කිරීමට සහභාගී විය. මෙම සංචාරය සඳහා අමාත්‍යවරයා කිසිදු සංයුක්ත වියදම් දීමනාවක් ලබා නොගත් අතර සමාගම විසින් සියලුම ගුවන් ටිකට්ටු සඳහා වෙළඳපල මිල ගණන් යටතේ මුදල් ගෙවා ඇති බව.

.2 හඳුනාගත් පාඩු

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
රජයේ තක්සේරුකරුගේ වාර්තාවක් ලබාගෙන ප්‍රමාණවත් තරඟකාරිත්වයක් සහතික කිරීම සඳහා ප්‍රසිද්ධ වෙන්දේසියක් පැවැත්වීමේ අවශ්‍යතාවයට පටහැනිව, පෞද්ගලික තක්සේරු ආයතනයකින් ලබාගත් තක්සේරු වාර්තා මත පදනම්ව, පෞද්ගලික වාහන වෙන්දේසි ආයතනයක් හරහා රජයේ බස් රථ හතරක් අලෙවි කර තිබුණි. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස, වෙළඳපල වටිනාකමට වඩා අඩුවෙන් අලෙවි වූ , එම බස් රථ මගින් එකතුව රු. 2,700,000 ක පාඩුවක් සිදු වී තිබුණි.	NSBM සමාගමක් ලෙස සංස්ථාගත කරන ලද අතර සමාගමේ සාංගමික ව්‍යවස්ථාවලිය මගින් ව්‍යාපාර මෙහෙයුම් ක්‍රියාත්මක කිරීමේ බලය අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට ලැබෙන ලෙස පිළියෙල කර ඇති අතර එම සාංගමික ව්‍යවස්ථාවලිය මගින් පැවරී ඇති බලතල අනුව ක්‍රියා කර ඇති බව. ඒ අනුව, මගී බස් රථ අලෙවිය NSBM හි අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරන ලද මූල්‍ය සහ ගිණුම්කරණ මෙහෙයුම් අත්පොතෙහි 'දේපල පිරිසිදු සහ උපකරණ' කොටසේ 'අපහරණය කිරීම' උප වගන්තියේ විධිවිධානවලට අනුකූලව සිදු කරන ලද බව.	රජය සතු වාහන විකිණීමේදී, රජයේ තක්සේරුකරුවෙකුගෙන් තක්සේරු වාර්තාවක් ලබා ගත යුතු අතර, ප්‍රමාණවත් තරඟකාරිත්වයකට යටත්ව ප්‍රසිද්ධ වෙන්දේසියකදී විකිණීම සිදු කළ යුතුය.